



BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

**INTEGRAAL VERSLAG**  
MET  
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG  
VAN DE TOESPRAKEN

**COMPTE RENDU INTÉGRAL**  
AVEC  
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT  
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET  
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE  
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE  
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA  
SOCIÉTÉ

**dinsdag**

**11-02-2003**

**13:30 uur**

**mardi**

**11-02-2003**

**13:30 heures**

|              |                                                                                            |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| AGALEV-ECOLO | <i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i> |
| CD&V         | <i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>                                                     |
| FN           | <i>Front National</i>                                                                      |
| MR           | <i>Mouvement réformateur</i>                                                               |
| PS           | <i>Parti socialiste</i>                                                                    |
| cdH          | <i>centre démocrate Humaniste</i>                                                          |
| SP.A         | <i>Socialistische Partij Anders</i>                                                        |
| VLAAMS BLOK  | <i>Vlaams Blok</i>                                                                         |
| VLD          | <i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>                                                     |
| VU&ID        | <i>Volksunie&amp;ID21</i>                                                                  |

| <i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i> |                                                                                                                                                                       | <i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i> |                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DOC 50 0000/000                                          | <i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>                                                                                   | DOC 50 0000/000                                             | <i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>                                                                                             |
| QRVA                                                     | <i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>                                                                                                                             | QRVA                                                        | <i>Questions et Réponses écrites</i>                                                                                                                                                     |
| CRIV                                                     | <i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i> | CRIV                                                        | <i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i> |
| CRIV                                                     | <i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>                                                                                                  | CRIV                                                        | <i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>                                                                                                                     |
| CRABV                                                    | <i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>                                                                                                                              | CRABV                                                       | <i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>                                                                                                                                         |
| PLEN                                                     | <i>Plenum (witte kaft)</i>                                                                                                                                            | PLEN                                                        | <i>Séance plénière (couverture blanche)</i>                                                                                                                                              |
| COM                                                      | <i>Commissievergadering (beige kaft)</i>                                                                                                                              | COM                                                         | <i>Réunion de commission (couverture beige)</i>                                                                                                                                          |

|                                                                                    |                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i> | <i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>                 |
| <i>Bestellingen :</i>                                                              | <i>Commandes :</i>                                                                       |
| <i>Natieplein 2</i>                                                                | <i>Place de la Nation 2</i>                                                              |
| <i>1008 Brussel</i>                                                                | <i>1008 Bruxelles</i>                                                                    |
| <i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>                                                        | <i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>                                                              |
| <i>Fax : 02/549 82 74</i>                                                          | <i>Fax : 02/549 82 74</i>                                                                |
| <i><a href="http://www.deKamer.be">www.deKamer.be</a></i>                          | <i><a href="http://www.laChambre.be">www.laChambre.be</a></i>                            |
| <i>e-mail : <a href="mailto:publicaties@deKamer.be">publicaties@deKamer.be</a></i> | <i>e-mail : <a href="mailto:publications@laChambre.be">publications@laChambre.be</a></i> |

**INHOUD**

Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de controle op groenten en fruit van binnen en buiten de EU" (nr. A905) 1

*Sprekers:* **Roel Deseyn, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de invoering van een vleesbelasting en de financiering van de BSE-tests" (nr. A952) 4

*Sprekers:* **Trees Pieters, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Hubert Brouns aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de mogelijke betrokkenheid van een kabinetsmedewerker in een zaak van vernielingen van GGO's" (nr. A958) 8

*Sprekers:* **Hubert Brouns, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

**SOMMAIRE**

Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le contrôle des légumes et des fruits en provenance d'Etats membres de l'UE ou de pays tiers" (n° A905) 1

*Orateurs:* **Roel Deseyn, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de Mme Trees Pieters au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'instauration d'une taxe sur la viande et le financement des tests ESB" (n° A952) 4

*Orateurs:* **Trees Pieters, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Hubert Brouns au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'implication possible d'un collaborateur de cabinet dans un dossier de destructions d'OGM" (n° A958) 8

*Orateurs:* **Hubert Brouns, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement



COMMISSIE VOOR DE  
VOLKSGEZONDHEID, HET  
LEEFMILIEU EN DE  
MAATSCHAPPELIJKE  
HERNIEUWING

van

DINSDAG 11 FEBRUARI 2003

13:30 uur

COMMISSION DE LA SANTÉ  
PUBLIQUE, DE  
L'ENVIRONNEMENT ET DU  
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

du

MARDI 11 FÉVRIER 2003

13:30 heures

De vergadering wordt geopend om 13.46 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.  
La séance est ouverte à 13.46 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

**01** Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de controle op groenten en fruit van binnen en buiten de EU" (nr. A905)

**01** Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le contrôle des légumes et des fruits en provenance d'Etats membres de l'UE ou de pays tiers" (n° A905)

**01.01** **Roel Deseyn** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil een vraag stellen naar aanleiding van een proces onlangs in Nederland met een groente- en fruitimporteur HJ-international, die ook op onze markt actief is en die een geldstraf heeft opgelopen naar aanleiding van een aantal transacties in import van een aantal groente- en fruitvariëteiten zoals witte druiven, krulsla, eikenbladsla, krulandijvie, peterselie enzovoort. Dit waren allemaal variëteitenteelten afkomstig uit Zuid-Europa die behandeld waren met een teveel aan gif of toch een serieuze normoverschrijding inhielden. Het was niet de eerste keer dat het bedrijf hiervoor op de vingers werd getikt. Het openbaar ministerie was naar aanleiding van dit proces tot de conclusie gekomen dat de producten ongeschikt waren voor menselijke consumptie. Het bleek namelijk dat er variërend van 3 tot 40 keer de toegestane residuen van sporeistoffen aanwezig waren in die variëteiten van groente en fruit die ik daarnet opsomde. Volgens de importeur zou het echter te veel economische schade opleveren om deze eetwaren niet in de handel te brengen en werd er zo gesuggereerd door de importeur dat een brief naar de leverancier met de vraag om sporeischema's aan te passen zou volstaan. Dit is een vreemde reactie gezien het strafrechtelijk karakter van de zaak.

We weten dat in Vlaanderen het gewasbeschermingsproces tot het strengste van Europa behoort. Eigenlijk is het ook een conflict dat hier en daar opduikt tussen producten die hier geproduceerd en streng gecontroleerd worden en de producten die soms geïmporteerd worden uit andere landen binnen de Europese Unie of van elders. Vandaar heb ik enkele vragen over de eigen markt en zeer specifiek over de import van vreemde producten.

Ten eerste, hoe worden groenten en fruit die vanuit een EU-land bij ons worden ingevoerd, gecontroleerd? Hoe gebeurt dit als de

**01.01** **Roel Deseyn** (CD&V): Récemment, l'importateur néerlandais Hagé International a été condamné après que le ministère public a déclaré ses produits impropres à la consommation. Des contrôles avaient en effet permis d'établir que les fruits et légumes importés présentaient une présence de résidus de produits phytosanitaires de trois à quarante fois supérieure à la norme autorisée. Nos produits flamands sont systématiquement soumis à des contrôles sévères et le nombre de substances phytosanitaires autorisées est très limité dans notre région. La politique flamande est l'une des plus strictes d'Europe.

Comment les fruits et légumes importés sont-ils contrôlés, notamment ceux qui proviennent d'Etats extérieurs à l'Union européenne? Quelles règles sont-elles en vigueur pour les dix nouveaux pays de l'Union? Existe-t-il une uniformité dans les contrôles au niveau européen? Des infractions sont-elles régulièrement constatées et

groenten en het fruit vanuit een niet-EU-land komen? We zien dat ze daar soms andere evaluaties en beoordelingen toepassen. De vraag of ze even streng zijn draagt onze bezorgdheid weg.

Ten tweede, hoe zit het met de controles op de voedselveiligheid in de 10 landen die binnenkort lid worden van de EU? Hoe zijn de overgangsmaatregelen? Hoe worden die zaken aan een controle onderworpen?

Ten derde, wat gebeurt er als groenten en fruit van een niet-EU-land via een ander EU-land op de interne Europese markt worden gebracht? Zijn daarvoor uniforme controles?

Ten vierde, worden bij deze controles regelmatig overtredingen vastgesteld?

Hebt u daarover cijfermateriaal en worden deze cijfers opgevolgd? Worden deze producten vernietigd of volgt men het voorstel van de importeur om in de toekomst bepaalde teelten bij te sturen, sproeischema's aan te passen of gaat het nog verder? Hoeveel soorten sproeistoffen mag de Vlaamse land- en tuinbouwsector nog gebruiken? Merkt men hier een dalende evolutie? Wat gebeurt er in andere landen? Als wij strengere criteria hanteren om minder sproeistoffen te gebruiken wat in minder residuen zal resulteren, zijn wij dan niet heiliger dan andere landen? Doet zich dan op het vlak van de concurrentie geen probleem voor ten opzichte van andere landen? Bestaat er op dat vlak dan geen grote discrepantie tussen wat hier mag en op de markt wordt gebracht en wat hier verkocht wordt doch afkomstig is uit andere landen?

**01.02** Minister **Jef Tavernier**: Mevrouw de voorzitter, collega Deseyn, dit zijn heel wat vragen die ik systematisch zal trachten te beantwoorden.

De invoer uit EU-landen is normaal gesproken niet aan bijzondere controles onderworpen tenzij er bijzondere aanwijzingen zouden zijn. In het kader van het Rapid Alert System for Food and Feed moet men ingeval van verdachte meldingen natuurlijk optreden. Ook als er andere informatie aan onze diensten zou bezorgd zijn, wordt er controle uitgeoefend.

In het kader van de eenheidsmarkt worden producten uit andere EU-landen bemonsterd zoals de andere producten van Belgische oorsprong die bij ons op de markt komen. Ongeveer 20% van de in België bemonsterde producten is van niet-Belgische oorsprong. Van de producten die bij ons bemonsterd worden is dus 80% van Belgische oorsprong en 20% van niet-Belgische oorsprong.

Tenzij er binnen dit Rapid Alert System bijzondere aanwijzingen zijn, wordt de invoer uit niet-EU-landen via steekproeven gecontroleerd. Indien er bepaalde aanwijzingen zijn, wordt er uiteraard bijkomend gecontroleerd.

Wanneer er problemen worden vastgesteld, kan men wel snel tot systematische preventieve controle overgaan.

Wat betreft producten uit landen die binnenkort lid worden van de Europese Unie, kan ik u meedelen dat deze aan dezelfde regels

quelles suites y sont-elles données? Quelle est la quantité de produits phytosanitaires pouvant être utilisée dans l'agriculture et l'horticulture flamandes? La tendance est-elle à la baisse? Quelle est la situation dans les autres pays?

**01.02** **Jef Tavernier**, ministre: Les importations en provenance d'un Etat membre de l'UE ne font normalement pas l'objet de contrôles particuliers sauf si des instructions particulières ont été données, par exemple par le biais du système d'alerte rapide de l'UE pour les denrées alimentaires, le RASFF en abrégé. Comme pour les denrées belges, les produits européens sont échantillonnés proportionnellement à leur présence sur le marché belge. Environ 20% des produits échantillonnés chaque année dans notre pays sont d'origine étrangère. Les importations en provenance de pays situés en dehors de l'UE font également l'objet d'échantillonnages. Les nouveaux Etats membres devront évidemment respecter les mêmes règles que celles appliquées aux actuels Etats membres en matière de sécurité alimentaire et des prélèvements seront également effectués sur leurs produits. Dans

onderworpen zijn inzake voedselveiligheid als de huidige lidstaten. Ook deze producten zullen aan de buitengrenzen en naargelang hun aanwezigheid op de markt in de verschillende lidstaten aan steekproefcontroles worden onderworpen. Het Rapid Alert Systeem zorgt ervoor dat de vaststellingen onmiddellijk over de hele Europese Unie worden verspreid, zodanig dat tijdig de nodige maatregelen kunnen worden genomen. De meldingen worden dus aan elkaar doorgegeven. Wij controleren, maar ook andere landen controleren.

Wat gebeurt er nu als groenten en fruit uit een niet-EU-land komen? De Europese Unie stelt elk jaar een gecoördineerd programma op dat door iedere lidstaat moet worden uitgevoerd. Dit programma heeft als doel de algemene situatie inzake de aanwezigheid van residuen op plantaardige producten vast te stellen. Voor België voorzagen we voor dit programma in 2001 60 monsters. In werkelijkheid werden er in ons land 215 genomen.

Daarnaast heeft iedere lidstaat een eigen aanvullend programma. Dit betekent dat er voor België in 2003 1.435 monsters gepland zijn voor onderzoek op de aanwezigheid van residuen. Zoals u ziet zijn er in het kader van de Europese Unie bepaalde verplichtingen. In 2001 betrof het 60 monsters en werden er in werkelijkheid 215 genomen. Daarnaast zijn er voor 2003 1.435 monsters voorzien. Dat is ongeveer het Europese gemiddelde als we rekening houden met het aantal inwoners.

Dan zal ik het nu hebben over de vraag of er opgetreden wordt. We hebben kunnen zien dat er in 2001 op groenten en fruit een goede 4% overschrijding werd vastgesteld van de toegelaten maximum gehalten.

Niet elke overschrijding betekent een gevaar voor de volksgezondheid. De maximaal toegelaten residugehalten zijn meestal veel lager dan de kritische gehalten die een acuut gevaar voor de volksgezondheid zouden kunnen betekenen.

Voor lichte overschrijdingen die zich in de buurt van de analytische onzekerheid situeren en geen onmiddellijk gevaar voor de volksgezondheid betekenen wordt een waarschuwing gegeven. Voor hogere overschrijdingen wordt proces-verbaal opgesteld. Wanneer de volksgezondheid ook maar enigszins in het gedrang komt, worden bovendien de resterende producten opgespoord en vernietigd. Op dat ogenblik wordt het Europees RAS-systeem – Rapid Alert System – ingeschakeld.

In de Belgische land- en tuinbouw zijn 384 actieve stoffen toegelaten als gewasbeschermingsmiddel. Er zijn verschillende initiatieven lopende zowel op federaal als op regionaal niveau om tot een reductie van het aantal middelen te komen. Het eco-reductieprogramma dat door mijn diensten wordt uitgevoerd, heeft niet alleen geleid tot een effectieve beperking van het verbruik van een aantal producten maar ook tot het intrekken van 15 actieve stoffen. Dat zijn een 38 handelsproducten waarvan de producenten de gewenste informatie niet bezorgden. Indien de ingediende bezwaarschriften terzake niet de nodige elementen aanbrengen, wordt de verkoop van die producten verboden vanaf 30 januari 2003.

Waar de acties inzake evaluatie tevoren veeleer punctueel waren, is

le cadre du système du RASFF, toutes les constatations sont immédiatement communiquées à l'ensemble de l'UE afin que des mesures puissent être prises en temps opportun.

Alors que, dans le cadre du programme de contrôle coordonné établi annuellement par l'Union pour les importations en provenance de pays hors UE, la Belgique était tenue de prélever 60 échantillons, nous en avons prélevé 215. Par ailleurs, chaque Etat met en œuvre un programme complémentaire. Pour 2003, la Belgique a prévu le prélèvement de 1.435 échantillons, ce qui dépasse nettement la moyenne européenne.

En 2001, un dépassement de quatre pour cent en moyenne du maximum de résidus autorisé a été constaté. Ce dépassement ne représente aucun danger pour la santé publique, les valeurs critiques étant généralement largement supérieures aux valeurs limites. Les dépassements mineurs donnent lieu à un avertissement. Les dépassements plus importants entraînent la rédaction d'un PV. Dès que la santé publique est menacée, les produits restants sont recherchés et détruits et le RASFF est déclenché.

En Belgique, 384 substances actives sont autorisées en tant que produit phytopharmaceutique. Grâce au programme d'«écoréduction», on est déjà parvenu à une réduction de leur utilisation et, à partir du 30 juin 2003, l'utilisation de 15 substances sera même interdite. Je mène une politique d'évaluation systématique des risques en matière d'environnement et de santé publique. Depuis 1993, il existe également, au niveau européen, un programme de révision qui tend à la réduction de l'agressivité des substances et à une utilisation

er op dit ogenblik een beleid van systematische evaluatie van de ecologische en de gezondheidsrisico's. Sinds 1993 loopt er op Europees vlak een herzieningsprogramma van alle werkzame stoffen met als gevolg de intrekking van een aantal ervan. Bovendien heeft een beter aangepast gebruik door land-en tuinbouw, onder meer door de toepassing van waarschuwingssystemen, het aanwenden van minder agressieve middelen en aangepaste toedieningsmethodes, in belangrijke mate bijgedragen tot de verlaging van het gebruik en van de impact van de bestrijdingsmiddelen op de mens en zijn omgeving.

Wij stellen dus vast dat wij inderdaad wel een vooruitstrevend reductieprogramma voeren, maar dat wij ons ook inschakelen in de Europese context. Bovendien onderwerpen wij ook – steekproefsgewijze en in samenspraak met andere EU-landen – geïmporteerde groenten en fruit aan controles. Wij hoeven dus, enerzijds, geen schrik te hebben voor concurrentievervalsing of concurrentiebenadeling van onze eigen producenten, en, anderzijds, kunnen wij de consument toch voldoende garanderen dat er niet te veel residuen in groenten en fruit aanwezig zijn.

**01.03 Roel Deseyn (CD&V):** Mijnheer de minister, ik dank u voor de vele elementen die in uw antwoord vervat zitten. Wat de uniformering betreft, doet er zich blijkbaar toch nog een probleem voor. Ook bij ons, in de grensstreek, zien wij dat men ook na reductieprogramma's in België tot een gekke situatie komt, waarbij bepaalde producten, bijvoorbeeld voor wortelen, die in Frankrijk zijn toegestaan maar in België niet, of waarbij wij specifieke producten hebben voor een bepaalde teelt in België die in Frankrijk dan weer verboden zijn. Dat maakt de wisselwerking op de markt toch wat moeilijk. Bovendien zitten we met een ander bestraffingsstelsel. Als er een probleem is in een lidstaat, wordt dat wel aan andere landen signaleerd, maar ik denk dat de boodschap vooral moet zijn concretere afspraken te maken, zeker met buurlanden, omdat dat anders op het terrein toch een situatie schept die moeilijk vol te houden is.

**01.04 Minister Jef Tavernier:** Ik denk dat wij ons vooral zorgen moeten maken om die producten die blijkbaar elders verboden zijn, maar bij ons nog toegelaten zijn.

**01.05 Roel Deseyn (CD&V):** Of omgekeerd.

**01.06 Minister Jef Tavernier:** Ja, maar voor mijn en voor uw gezondheid, denk ik dat wij ons daarover de meeste zorgen moeten maken. Het andere is economisch goed, vanuit mijn functie gezien. Als u zulke producten kent, mag u mij dat altijd signaleren.

plus judicieuse de ces dernières afin de préserver l'homme et l'environnement. La Belgique possède un programme de réduction de pointe et elle contrôle également les produits importés. Il n'y a donc aucun risque de concurrence étrangère déloyale ni de danger pour la sécurité alimentaire.

**01.03 Roel Deseyn (CD&V):** Il conviendrait d'établir une liste uniforme de produits autorisés. A l'heure actuelle, des produits autorisés en France sont interdits en Belgique, et inversement.

**01.04 Jef Tavernier , ministre:** Ma préoccupation majeure est la santé publique.

**01.06 Jef Tavernier , ministre:** Si vous avez connaissance de différences flagrantes, n'hésitez pas à me communiquer le nom des produits concernés.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

De **voorzitter:** Vraag A911 van de heer Richard Fournaux wordt naar een latere datum verschoven.

**02 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de invoering van een vleesbelasting en de financiering van de BSE-tests" (nr. A952)**

**02 Question de Mme Trees Pieters au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé**

**publique et de l'Environnement sur "l'instauration d'une taxe sur la viande et le financement des tests ESB" (n° A952)**

**02.01 Trees Pieters (CD&V):** Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het is de zoveelste keer dat wij het hebben over de vleesbelasting en de financiering van de BSE-tests.

U zult zich herinneren dat voor het zomerreces in de Kamer, toen u nog gewoon parlamentslid was, onder de bevoegdheid van mevrouw Magda Aelvoet met heel veel commotie over die vleesbelasting is gestemd. Over de vleesbelasting is dan uiteindelijk voor het kerstreces gestemd in de Senaat. Ik vermoed dat deze wet nog in het Belgisch Staatsblad moet worden gepubliceerd. Wellicht zal dit niet lang meer uitblijven. Wellicht gebeurt het eerstdaags.

De wet laat de regering toe een belasting te heffen lastens de exploitant van een levensmiddelenbedrijf. Herinner u de discussie over wat nu precies een levensmiddelenbedrijf is. De belasting dient ter financiering van bijzondere opdrachten, die door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen worden uitgevoerd.

Ten eerste, graag vernam ik hoever u staat met de uitvoering van die wet. Misschien kunt u als eerste mededeling geven wanneer de wet zal worden gepubliceerd. Ten tweede, hoe hoog zal die belasting zijn? We hebben immers nog altijd geen zicht op de grootte van die belasting. Op welke producten zal de belasting worden geheven?

In bijkomende orde, maar niet onbelangrijk, is de vraag hoe de BSE-tests, die in 2002 werden afgenomen, definitief worden gefinancierd. De tests werden geprefinancierd door BIRD. Hoe worden de snelle BSE-tests, die in 2003 zullen worden afgenomen, voorlopig en definitief gefinancierd? Ik had hierbij graag een antwoord zowel voor de tests die in 2003 al zijn gebeurd als voor de tests die nog moeten gebeuren.

**02.02 Minister Jef Tavernier:** Mevrouw de voorzitter, collega Pieters, het wetsontwerp dat de wettelijke basis levert voor het uitvoeringsbesluit, is aan de diensten van het Belgisch Staatsblad voor publicatie overgezonden. De wet zal dus eerstdaags verschijnen. Met het oog op de uitvoering van de wet houdende diverse bepalingen met betrekking tot het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen werd reeds een ontwerp van koninklijk besluit opgemaakt tot instelling van een gezondheidsbijdrage. Dit ontwerp van koninklijk besluit werd goedgekeurd op de Ministerraad van 20 december 2002. Conform de beslissing van de Ministerraad werd het ontwerp op 30 januari – een goede week geleden – genotificeerd aan de Europese Commissie. Het ontwerp regelt de financiering van de kosten van de laboratoriumonderzoeken voor het opsporen van sommige ziekten bij dieren, in het bijzonder de overdraagbare Spongiforme Encephalopathie, BSE.

Het koninklijk besluit voorziet in de heffing van een gezondheidsbijdrage ten laste van de natuurlijke of de rechtspersoon die vlees, onder welke vorm ook, levert aan de eindverbruiker. De gezondheidsbijdrage wordt geheven op al het vlees dat afkomstig is van dieren die in een slachthuis worden geslacht. Het gaat om het

**02.01 Trees Pieters (CD&V):** La loi portant des dispositions relatives à l'Agence pour la sécurité de la chaîne alimentaire sera publiée prochainement. Cette loi permet au gouvernement de prélever un impôt auprès des exploitants du secteur alimentaire pour financer les tests de dépistage de l'ESB.

Où en est l'ensemble de la procédure? A combien s'élèvera cette taxe et à quels produits s'appliquera-t-elle? Comment financera-t-on définitivement les tests réalisés l'an dernier? Et comment financera-t-on temporairement et définitivement les tests effectués en 2003?

**02.02 Jef Tavernier, ministre:** Le texte de loi concerné a été envoyé au Moniteur belge pour être publié. La loi paraîtra donc très prochainement. Entre-temps, mes services ont déjà préparé un projet d'arrêté royal qui en permettra l'exécution. Cet arrêté royal instaurera une cotisation de santé que nous comptons utiliser pour financer les coûts des analyses de laboratoire destinées à détecter l'ESB. Je puis faire parvenir à la commission le projet de cet arrêté qui fixe la date de son entrée en vigueur.

Cette cotisation devra être acquittée par quiconque fournit aux consommateurs finaux de la viande ou des produits à base de viande. Elle sera prélevée sur

vers vlees van runderen, kalveren, schapen, paarden, varkens, konijnen, gevogelte en wild alsmede om vleesbereidingen en vleesproducten. De inkomsten van de gezondheidsbijdrage worden geraamd op 35,62 miljoen euro.

Het bedrag van de gezondheidsbijdrage is per kilogram vlees als volgt vastgesteld. Voor vers vlees van runderen – buffels en bizonen zijn daarin begrepen – schapen, geiten en paarden betaalt men 0,0568 euro of 5,68 eurocent per kilogram. Voor vers vlees van varkens, konijnen en wild gaat het om 3,74 eurocent. Ik zal u die cijfers geven. Voor vers vlees van gevogelte gaat het om 3,09 eurocent, voor vleesbereidingen en gehakt vlees om 3,96 eurocent en voor vleesproducten om 6,25 eurocent.

U ziet dus dat door de grote spreiding de reële bijdrage op het niveau van de consumenten gering is. Hierdoor is het risico op terugkering en terugrekening stroomopwaarts in de voedselketen beperkt. Bijgevolg mag hierdoor aangenomen worden dat de weerslag op de prijsvorming op het niveau van de landbouwproducenten onwaarschijnlijk is. De spreiding over alle vleessoorten en vleesproducten verhindert bovendien een verstoring van de markt waardoor één sector, de rundveesector, extra benadeeld zou worden.

U stelt een vraag naar de BSE-testen van 2002 en 2003. Het is zo dat deze BSE-testen geprefinancierd werden door het BIRB, het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau. De kosten van deze prefinanciering gedurende het jaar 2002 en een gedeelte van 2003 zullen kunnen worden gerecupereerd en terugbetaald met de financiële middelen die zullen gegenereerd worden uit de toepassing van de BTW op de bedragen die aan de bijdragenplichtigen worden gefactureerd.

Ik kan u als toemaatje een kopie geven van het koninklijk besluit dat aan de Europese Commissie werd genotificeerd zodat u over alle recente informatie beschikt.

**02.03 Trees Pieters (CD&V):** Mijnheer de minister, u geeft op mijn eerste vraag natuurlijk een uitleg, maar wanneer zal dat geïmplementeerd worden? Wanneer wordt dit van toepassing? Gebeurt dit op het ogenblik dat het gepubliceerd wordt of nadien? Wanneer zal dit dus definitief zijn?

**02.04 Minister Jef Tavernier:** Ik geef u te veel informatie, zodat ik de mijne kwijtraak. Het treedt in werking de eerste dag van de maand volgend op ...

**02.05 Trees Pieters (CD&V):** ... de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Dat is een antwoord.

U geeft dus de bedragen. Ik herinner me nog dat het over het algemeen 0,04 euro was. Dit kan dus een gemiddelde zijn van wat nu voorligt.

**02.06 Minister Jef Tavernier:** Het is 6 eurocent en die zakt naar 3 eurocent.

**02.07 Trees Pieters (CD&V):** Uw conclusie is dat de consument op

toute viande et tout produit à base de viande provenant d'animaux abattus dans un abattoir. Elle devrait rapporter quelque 35 millions d'euros et osciller entre 3 et 6 cents par kilogramme. Le secteur bovin ne sera pas lésé par la répartition de cette cotisation entre tous les produits à base de viande. Au niveau des consommateurs, la cotisation sera si minime qu'il est très peu probable qu'elle ait une incidence sur la formation des prix au niveau des agriculteurs-producteurs.

Le Bureau d'intervention et de restitution belge (BIRB) assure actuellement le préfinancement des tests ESB. Ce préfinancement pourra être récupéré par le biais de la T.V.A. prélevée sur la nouvelle cotisation de santé.

**02.03 Trees Pieters (CD&V):** Je ne comprends pas bien ce dernier point.

**02.07 Trees Pieters (CD&V):** Le

geringe wijze zal bijdragen. Een volgende conclusie is dat het onwaarschijnlijk is dat het naar de landbouwproducenten gaat.

Ik had wat meer uitleg willen krijgen over de reden waarom u zegt dat het onwaarschijnlijk is. De bedoeling was toch dat het helemaal niet bij de landbouwproducenten zou gaan. U zegt dat de BSE-testen die uitgevoerd zijn in 2002 en gedeeltelijk in 2003 gerecupereerd zullen worden via een BTW-aanslag. Nu moet u mij eens uitleggen hoe dat systeem in elkaar zit. Dat begrijp ik niet.

**02.08** Minister **Jef Tavernier**: Het is zo dat men de gewone BTW aanrekent en dat men als benadering heeft dat door de BTW die geheven wordt op die aanslag of op die retributie uw voorschot of uw betaling via...

consommateur s'acquitte en effet d'une petite cotisation. Mais sur quels éléments le ministre se fonde-t-il pour affirmer que la taxe ne sera probablement pas répercutée sur le producteur? Ne nous avait-on pas promis d'épargner les exploitants agricoles, déjà durement touchés?

**02.08** **Jef Tavernier**, ministre: La T.V.A. prélevée sur la rétribution sera consacrée au remboursement du préfinancement. Il s'agit d'un mécanisme purement comptable.

**02.09** **Trees Pieters** (CD&V): Dat betekent dus dat...

**02.10** Minister **Jef Tavernier**: In feite is dat een theoretische of boekhoudkundige benadering. Het komt erop neer dat het dus gedragen wordt door...

**02.11** **Trees Pieters** (CD&V): Door de betrokkene. Het zit dus in die 568 eurocent voor vers rundvlees enzovoort. Daar is een procent BTW in inbegrepen. Dat wordt eruit gehaald en zal dan gebruikt worden om de vorige BSE-testen te financieren. En mijn tweede vraag, de consument?

**02.11** **Trees Pieters** (CD&V): C'est précisément pour cette raison que la taxe sur la viande n'est perçue qu'au moment du traitement à l'abattoir.

**02.12** Minister **Jef Tavernier**: Dit is mijn persoonlijke mening maar ik denk dat ze wel correct is. Er is natuurlijk iemand die betaalt, die de effectieve betaling doet. De vraag is wie dat draagt. We hebben vorige week in de commissie die discussie gehad. In de ketting is het uiteindelijk de zwakste schakel die dit draagt. Is de zwakste schakel als gevolg van vraag en aanbod op een bepaald moment de consument, dan zal hij dit dragen. Is het op een ander moment de landbouwer, wat te maken heeft met vraag en aanbod, dan zal hij dat dragen. Het is misschien een van de tussenschakels, de grootdistributeur of de producent. Men kan dat niet van tevoren zeggen. Dat zal een kwestie zijn van nagaan waar men de lasten kan leggen. Vandaar dat men op een bepaald moment ook zou kunnen zien dat het in de feiten gedragen wordt door de landbouw. Men kan vaststellen wie de effectieve betaling doet maar om te zien wie het draagt moet men de prijsevolutie nagaan op een bepaalde markt. Dat is het enige zinnige antwoord dat men daarop kan geven.

**02.12** **Jef Tavernier**, ministre: Je comprends votre plaidoyer, mais d'un point de vue socio-économique, cette discussion est purement théorique, et donc plutôt inutile. On peut identifier celui qui paie, mais dans la pratique, c'est le maillon faible de la chaîne qui supportera effectivement la charge. À certains moments, ce sera le consommateur et à d'autres, l'agriculteur ou encore un maillon intermédiaire, en fonction des variations de l'offre et de la demande.

**02.13** **Trees Pieters** (CD&V): Ja, maar bij heel die discussie vorige zomer hebben wij er toch voor gepleit dat de vleesbelasting zou worden geheven vanaf het ogenblik dat het vlees in het slachthuis verwerkt wordt, juist om landbouwproducenten die al heel vaak zijn getroffen te sparen. Ik herinner mij levendig die discussie.

U zegt nu ook: alle vlees dat in het slachthuis wordt geslacht, zal onderhevig zijn aan een belasting. Eigenlijk zegt u dat de ganse ketting kan te maken krijgen met die belasting. Dit is een contradictie met wat wij eigenlijk hebben willen bepleiten.

**02.14** Minister **Jef Tavernier**: Ik versta het bepleiten en ik kan daar ook inkomen. Ik zeg alleen maar dat dit volgens mij bedrijfseconomisch gezien een vreselijk theoretische en compleet zinloze discussie is, omdat bedrijfseconomisch gezien de zwakste schakel het uiteindelijk draagt. Dat is bedrijfseconomie.

**02.15** **Trees Pieters** (CD&V): Ik wacht af tot het van toepassing wordt, en hoe het dan concreet wordt ingevuld. Dat zal toch niet meer zo lang op zich laten wachten?

**02.16** Minister **Jef Tavernier**: Neen.

**02.17** **Trees Pieters** (CD&V): Ik dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**03** Vraag van de heer Hubert Brouns aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de mogelijke betrokkenheid van een kabinetsmedewerker in een zaak van vernielingen van GGO's" (nr. A958)

**03** Question de M. Hubert Brouns au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'implication possible d'un collaborateur de cabinet dans un dossier de destructions d'OGM" (n° A958)

**03.01** **Hubert Brouns** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, er is bekend geraakt dat een kabinetsmedewerkster mogelijkerwijze zou betrokken zijn bij vernielingen van velden met genetisch gemanipuleerde organismen. Volgens berichten zouden de feiten zich hebben voorgedaan in mei 2002. Het bericht stelt dat er een huiszoeking zou gebeurd zijn op uw kabinet, maar ook op het privé-adres van de medewerkster omdat zij zich op het kabinet bezighoudt met GGO-dossiers. Het parket spreekt over vermoedens. Men heeft blijkbaar nog geen bewijzen om betrokkene te betichten van betrokkenheid bij de vernielingen. Het parket is eveneens afgestapt bij een aantal milieuactivisten en bij leden van de Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming.

Mijnheer de minister, kunt u in de huidige omstandigheden nog steeds uw vertrouwen stellen in deze medewerkster? Hebt u de nodige zorgvuldigheid aan de dag gelegd bij de indienstneming van het betrokken kabinetslid? Was het wel verstandig voor de functie iemand in dienst te nemen die bekend stond als een fervent tegenstandster van GGO's? Kunt u garanderen dat deze medewerkster geen vertrouwelijke gegevens heeft doorspeeld? Bent u terzake zelf een intern onderzoek gestart? Moet de vertrouwelijkheid van de gevoelige gegevens over GGO's zowel op het niveau van het kabinet als op het niveau van de administratie niet beter worden beschermd? Welke maatregelen zult u nemen om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen?

**03.01** **Hubert Brouns** (CD&V): Une collaboratrice de cabinet du ministre est soupçonnée d'être impliquée dans la destruction de cultures d'organismes génétiquement modifiés. Le cabinet et le domicile privé de l'intéressée ont été perquisitionnés. Les autorités judiciaires la soupçonnent d'être impliquée dans cette affaire.

Le ministre maintient-il sa confiance envers cette collaboratrice? A-t-il fait montre de suffisamment de prudence lorsqu'il a engagé cette personne? Nul n'ignorait en effet sa vive opposition aux OGM. Une enquête interne est-elle également en cours pour déterminer si elle n'a pas transmis des informations confidentielles à des défenseurs de l'environnement fanatiques? Les données confidentielles relatives aux OGM sont-elles suffisamment protégées? Quelles mesures le ministre a-t-il l'intention de prendre pour éviter la répétition de tels incidents?

**03.02** Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Brouns, ik dank u omdat u

**03.02** **Jef Tavernier**, ministre:

bereid was deze vraag vandaag te stellen, al was het dan 10 minuten na de officiële tijd. Ik meen echter dat het beter is om zo snel mogelijk op die vraag te antwoorden al was het maar om de zaken verder te verduidelijken en de puntjes op de i te zetten.

Vorig jaar werden een of meerdere proefvelden van GGO's vernield. Op basis van een klacht is men momenteel aan het uitzoeken hoe men de exacte ligging van deze proefvelden heeft achterhaald. Algemeen was geweten in welke gemeentes zich dergelijke proefvelden bevonden. Verschillende kranten hebben dit trouwens gemeld. Het kadastranummer daarentegen wordt normaal gesproken niet openbaar gemaakt maar ik moet vaststellen dat nogal wat personen en organisaties blijkbaar wisten waar zich dergelijke proefvelden bevonden. Als u trouwens de gemeente kent en daar een aantal landbouwers aanspreekt, dan weet u onmiddellijk waar deze proefvelden zich bevinden.

De gegevens zijn in ieder geval bekend bij de aanvrager alsook bij de diensten van het toenmalige ministerie. Uiteraard beschikt ook het kabinet van de bevoegde minister over deze gegevens teneinde al dan niet een vergunning te verlenen.

Tenslotte wil ik er nog op wijzen dat de burgermeesters van de gemeentes waar een proefveld aanvaard werd op de hoogte waren van de ligging van het proefveld. Zij kenden immers het kadastranummer.

Op basis van een klacht heeft het gerecht dan blijkbaar een volgens mij vrij selectief onderzoek gedaan naar de mogelijke lekken over de juiste situering van het proefveld.

Men is bij een aantal organisaties binnengevallen en ook in het bureau van mijn medewerkster. De inval was aangekondigd en alles is volledig correct verlopen. Ik wil daarover geen enkele twijfel laten bestaan. Men heeft dat zeer grondig gedaan. Als ze met negen mensen, waarvan er twee de computer nakijken en de harde schijf kopiëren, terwijl de anderen alle documenten doornemen en een aantal kopies nemen, dan noem ik dat vrij grondig en daarover is geen enkele discussie mogelijk.

Ik wil wel uitdrukkelijk erop wijzen dat ik hetgeen de woordvoerder van het gerecht op televisie verklaarde, op zich onaanvaardbaar vond. Hij stelde toen dat de huiszoeking gebeurde op basis van vermoedens. Een uur later werd dat met een Belga-bericht gecorrigeerd en stelde men uitdrukkelijk dat de medewerkster op generlei wijze in verdenking werd gesteld. Ik aanvaard dat men in het kader van een onderzoek alle mogelijkheden en alle mogelijke sporen onderzoekt. Ik vind echter dat het niet gepermitteerd is, tenzij men werkelijk over aanwijzingen beschikt dat het vermoedens zijn. Het is een kwestie van correcte terminologie.

Op basis van hetgeen er is gebeurd, blijf ik alle vertrouwen stellen in mijn medewerkster. Zij is trouwens degene die sinds een aantal jaren de dossiers met een zeer grote deskundigheid volgt, de discussies volgt op Europees niveau en mee onderhandelt in de ambtelijke werkgroep over de nieuwe Europese richtlijnen terzake. Ik denk daarbij aan traceerbaarheid en etikettering. Zij wordt in deze materie ook door andere landen als deskundige erkend. Ik denk dat zij op een

Une perquisition annoncée a en effet été menée à mon cabinet le 6 février. Des données diverses ont été copiées. Tout s'est déroulé correctement, mais je m'insurge contre le langage des autorités judiciaires. Il ne faut pas parler de soupçons sans détenir des preuves fiables. Heureusement, le parquet de Gand a fait savoir le jour suivant que la collaboratrice n'avait nullement été soupçonnée.

Je m'interroge évidemment sur les destructions. Comment les auteurs connaissaient-ils l'emplacement des champs expérimentaux? La procédure a été correctement suivie pour garantir la plus grande confidentialité. Je souligne toutefois que les parcelles de terrain sont connues des demandeurs, de deux services administratifs qui traitent les demandes, du ministre et de son cabinet et des bourgmestres des communes concernées. Je suis certain que ma collaboratrice n'a pas transmis d'informations à des personnes qui ne devaient pas les obtenir.

Ma collaboratrice conserve donc toute ma confiance. Elle a prouvé sa compétence dans le domaine de la manipulation génétique, jusqu'au niveau européen. Elle a été recrutée par Mme Aelvoet. Elle peut parfaitement faire la différence entre son attitude critique à l'égard des OGM et la ligne politique définie par le cabinet. Par ailleurs, cette ligne se caractérise également par la réflexion critique et la prudence. Je suis partisan d'une politique transparente, permettant au consommateur de disposer des informations nécessaires pour choisir. C'est la raison pour laquelle j'ai déjà préconisé, au niveau européen, une réglementation globale en matière de traçabilité et d'étiquetage. J'accorde également beaucoup d'importance aux avis scientifiques, socio-économiques

heel correcte manier en met een zeer grote kritische zin werkt. Het is trouwens niet haar houding, maar wel de beleidslijn van het kabinet dat wij elk dossier en ook de aanvraag tot proefvelden op die manier bekijken. U weet waarschijnlijk ook dat die houding bijvoorbeeld vorig jaar ertoe heeft geleid dat een aantal proefvelden werd erkend en een aantal niet. Een aantal proefvelden heeft dus geen vergunning gekregen.

De betrokken persoon is niet door mij in dienst genomen, maar door mijn voorganger Magda Aelvoet. Zij is wel ouder dan 25. Degenen die zouden suggereren dat zij nog lid is van een bepaalde jeugdbond voor natuurstudie, moet weten dat daar een strikte leeftijdsgrens geldt van 25 jaar. Bovendien is er een deontologie en zijn er afspraken waarbij de ene functie niet met andere functies vermengd mag worden, wat in dit geval op generlei wijze gebeurd is.

Ik wil er ook op wijzen dat wij in de hele discussie over de GGO's altijd voorstander geweest zijn van een zo groot mogelijke openheid binnen het wettelijke kader. Wij vinden dat ook de discussie over eventuele aanvragen ten gronde moet worden gevoerd met alle voorstanders en tegenstanders, zowel op het technisch-wetenschappelijke vlak als wat betreft sociaal-economische implicaties en eventuele ethische adviezen.

Wij zijn in die zaak ook niet naïef geweest. Wij hebben zelf nagegaan welke informatie het parket in beslag genomen heeft en tevens wat dat betekende. Daaruit concluderen wij heel duidelijk dat de vertrouwelijkheid van de gevoelige gegevens in verband met de GGO-proefvelden gewaarborgd gebleven is. Ik kan gerust zeggen dat er een huiszoeking geweest is, die volgens mij nogal selectief in een bepaalde richting ging, maar er is voor mij geen enkel element, noch op basis van wat er de jongste dagen gebeurde, noch op basis van mijn samenwerking met de betrokkene, om op ook maar één moment te twijfelen aan de integriteit en de deontologische correctheid van die persoon.

**03.03 Hubert Brouns (CD&V):** Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik denk dat de minister op het merendeel van mijn vragen heeft geantwoord. Ik wil nog een laatste element aanhalen. Misschien mag daar toch wel iets meer over gezegd worden.

Het is juist dat de gegevens van GGO's gevoelige gegevens zijn die met de nodige vertrouwelijkheid gehanteerd moeten worden. U heeft in uw inleiding gezegd dat er uiteraard meer mensen dan alleen maar een kabinetslid op de hoogte zijn van deze gegevens. Dat is inderdaad ook zo. Uiteraard worden bij de opbouw van een dergelijk dossier verschillende mensen van verschillende niveaus betrokken. Het gaat over de betrokken eigenaar, vaak ook de bewerker van de grond en zelfs de gemeente wordt verwittigd. Op die wijze kan men wel de gegevens op een of andere manier misbruiken. Dit kan ik mij best voorstellen. Ik denk toch dat mijn laatste vraag niet onbelangrijk is. In welke mate overweegt de minister of heeft hij al overwogen om toch bepaalde maatregelen te nemen om die vertrouwelijke gegevens echt vertrouwelijk te houden om te voorkomen dat men nog zulke incidenten in de toekomst moet ervaren met alle gevolgen van dien. Indien deze kabinetsmedewerkster totaal geen schuld treft, dan is het des te pijnlijker dat ze er op die manier bij betrokken wordt.

et éthiques, et à la participation du citoyen.

**03.03 Hubert Brouns (CD&V):** Le ministre affirme que la confidentialité des données sensibles est garantie mais, à l'entendre, j'ai l'impression qu'une foule de gens en ont connaissance. Par conséquent, il faut prendre des mesures pour mieux protéger les données confidentielles.

Ik denk dat de geslotenheid van de gegevens op dit moment niet gegarandeerd is vermits voor mij althans te veel mensen of diensten op de hoogte zijn van deze gegevens.

**03.04** Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Brouns, men kan natuurlijk de vraag stellen in hoeverre al die gegevens vertrouwelijk moeten blijven wat de ligging van een perceel betreft.

Collega, ik nodig of ik daag u uit om in om het even welke gemeente waar zich zo een proefveld bevonden heeft, even een rondvraag te doen bij landbouwers en te vragen of ze van een dergelijk veld weten. Ik denk dat u binnen het uur weet waar dat veld ligt. Het is nu eenmaal fysisch gelokaliseerd en dat is zichtbaar.

Landbouwers weten dat, onder meer omdat in een aantal gevallen speciale afschermingmaatregelen genomen moeten worden om verspreiding van zaad en dergelijke te voorkomen. Dit is langs de ene kant dus wel vertrouwelijk, maar door het feit dat het ergens in open lucht plaatsvindt, moeten we ons daar ook niet al te veel illusies over maken. Ik denk dat een maximale openbaarheid en ook een goede discussie daarover het belangrijkste zijn, want het heeft ook te maken met maatschappelijke aanvaardbaarheid.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.24 uur.*

*La réunion publique de commission est levée à 14.24 heures.*

**03.04** **Jef Tavernier**, ministre: Je puis vous répondre en vous posant deux questions. La situation de ce type de parcelles doit-elle demeurer secrète? Et le secret peut-il être gardé? Tout agriculteur d'une commune où se trouvent des parcelles d'OGM pourra vous dire où ces parcelles sont situées. A mon sens, le débat de société portant sur les manipulations génétiques doit se tenir dans la plus grande ouverture et la plus grande transparence.